

doğada bu ay

Kış Yuvaları



Kış iyice yaklaştı! Bu yüzden bazı hayvanlar çoktan güneşe göç etti. Geride kalan hayvanların bir kısmı kendilerini soğuktan koruyan kış kürklerini giydi, bir kısmı da tüylerini yeniledi. Bazıları ise sonbaharda hazırladıkları kuru ve sıcak kış yuvalarına yerleşti.

Sincaplar da kış için ağaç kovuklarına, kuş yuvalarına, ağaç dallarına, çatılara yuva kurabilirler. Yuvalarının içini kuru yaprak, ot, yosun ve tüy gibi malzemelerle kaplarlar. Yuvalarının en dışına da ağaç dallarını yerleştirerek iyice sağlamlaştırırlar. Yuvalarını diğer sincaplarla paylaşabilirler ve birbirlerine sokularak ısınırlar. Dışarı çıkamadıkları dönemler için kozalak, meşe palamudu, ceviz, fındık gibi tohumları yuvalarında saklarlar. Sincapların da birkaç kış yuvası vardır.

Kirpiller, kış uykusuna yatmak için birkaç küçük yuva yaparlar. Bu yuvaların içine kuru yapraklar, ince dallar yerleştirirler. Yuvanın içinde sürekli dönerek yaprakların, dalların düzleşmesini sağlarlar. Kirpiller, birkaç yuvaları olduğu için, başka hayvanlar tarafından rahatsız edildiklerinde ya da soğuktan etkilendiklerinde bunların birinden diğerine geçebilirler.



Karıncalar, sonbaharda bir yandan yuvalarına besin depolar, bir yandan da bolca beslenir. Hava soğuduğunda da toprağın içinde hazırladıkları çok girişli ve çok odalı yuvalarına çekilirler. Karıncalarla beslenen hayvanlardan korunmak ve soğuk havanın yuvaya girmesini önlemek için yuvalarının girişlerini kapatırlar. Karınca yuvalarındaki besinlerin bir kısmı zaman içinde çürümeye başlar. Çürüme sonucunda ısı açığa çıkar ve yuvaların içi ısınır.

Porsuklar, genellikle büyük ağaçların altına yuva yaparlar. Yuvalarının içini kuru ot ve yapraklarla kaplarlar. Ayrıca yuvalarının birden çok girişi olabilir. Porsuklar, çok soğuk günlerde yuvalarının girişlerini toprakla kapatıp içinde uyurlar. Çok soğuk olmayan günlerdeyse besin aramaya çıkarlar. Gelengi, fare gibi kış uykusuna yatmış hayvanların yuvalarını arayıp bulurlar. Güçlü tırnaklarıyla yuvaları kazıp bu hayvanları yakalarlar. Bazen avladıkları bu hayvanların yuvalarını genişletip kendilerine yuva yaparlar. Porsuklar da kış için birkaç yuva hazırlarlar.

Yer sincapları (gelengi), havaların soğumasıyla birlikte toprağı kazarak hazırladıkları kış yuvalarına girerek kış uykusuna yatarlar. Yuvaları iki metre derinliğe kadar uzanabilir. Kış uykusuna yatan yer sincaplar nadiren kısa bir süre için uyanırlar. Uyandıklarında, yuvalarına besin depolarlar. Yer sincapları, yuvalarını yılan ve kertenkele gibi hayvanlarla paylaşabilirler.



Burcu Meltem Arık
burcu.arik@gmail.com
Çizim: Necdet Yılmaz